

TULKKAUKSEN JÄRJESTÄMINEN YLEISÖTILAISUUTEEN

Oletko järjestämässä tapahtumaa saamelaisalueella, saamelaisille tai saamelaisia koskevassa asiassa? Oletko huomioinut saamelaisten kielelliset oikeudet tilaisuuden suunnittelussa?

Tästä esitteestä löydät hyödyllistä tietoa saamenkielisen tulkkauksen järjestämiseen.

Millä kielillä tulkkausta tarvitaan?

Suomessa puhutaan kolmea saamen kieltä: inarin, saamea, koltansaamea ja pohjoissaamea. Lisäksi Norjassa, Ruotsissa ja Venäjällä puhutaan kuutta muuta saamen kieltä. Tulkattavat kielet riippuvat tilaisuuden järjestämispaikasta ja kohdeyleisöstä.

Mistä tulkin löytää?

Tulkki on ammattilainen, joka hallitsee monikielisen viestinnän. Saamelaiskäräjien saamen kielen toimisto ylläpitää listaa saamen kielten tulkeista, ja lista löytyy Saamelaiskäräjien nettisivuilta. Toimistolta saa myös apua tulkin löytämiseen. Saamen kielten tulkkeja on suhteellisen vähän, joten tulkkauksen järjestäminen on hyvä aloittaa ajoissa.

Kuinka monta tulkkia tarvitaan?

Tulkit työskentelevät yleensä pareittain. Tulkkien määrä riippuu tilaisuuden kestosta ja tulkattavista kielistä.

Mikä tulkkausmenetelmä sopii tilaisuuteen parhaiten? Tarvitaanko tulkkausta varten erillistä tekniikkaa?

Tulkki tulkaa tilaisuudessa joko konsekutiivisti tai simultaanisti.

- **Konsekutiivitulkkauksessa** puhuja ja tulkki puhuvat vuorotellen. Konsekutiivitulkkaus ei vaadi erillistä tulkkauslaitteistoa, eli se voidaan järjestää samalla äänentoistolla kuin muukin tilaisuus. Konsekutiivitulkkaus lähes kaksinkertaistaa tilaisuuteen käytettävän ajan.
- **Simultaanitulkkauksessa** puhe tulkataan samanaikaisesti toiselle kielelle. Simultaanitulkkaus vaatii tulkkauslaitteiston, jonka järjestämisestä tilaisuuden järjestäjä vastaa.

Miten tulkki valmistautuu tulkkaukseen?

Tilaisuuden materiaalit kuten ohjelma, osallistujalista tai puheenvuoroihin liittyvät tausta-aineistot tulee toimittaa tulkeille riittävän ajoissa, jotta tulkki ehtii perehtyä niihin. Tulkki on aina salassapitovelvollinen ja hävittää taustamateriaalit tietoturvallisesti.

Mitä tulkkauksesta on syytä sopia etukäteen?

Työn ehdot, työaika, maksettava korvaus ja peruutusehdot on hyvä sopia kirjallisesti. Tulkillla on tekijänoikeus omaan tulkkaukseensa, ja tulkkauksen tallentamisen ehdoista on sovittava etukäteen. Jos tilaisuus tai tulkkaus järjestetään etäyhteyden välityksellä, tulee tästä aina sopia etukäteen tulkin kanssa ja selvittää, mitä teknisiä järjestelyitä tilanne vaatii.

Mitä tulkattavan puhujan on syytä ottaa huomioon?

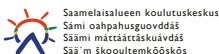
Järjestäjien on hyvä ohjeistaa puhujia puhumaan vapaasti ja välttämään puheen lukemista suoraan paperista. On tärkeää, että järjestäjä pyytää taustamateriaalin puhujilta etukäteen ja toimittaa sen tulkeille ajoissa. Mahdollisessa yleisökeskustelussa tulee huomioida tulkkaus eli esimerkiksi huolehtia siitä, että kaikki puheenvuorot puhutaan mikrofoniiin.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

SÁMEDIGGI
SÁMITIGGE
SÁÁMTE'GG
SAAMELAISKARAJAT

Esite on tehty vuonna 2021 Saamen kielten tulkkaus -hankkeessa, jossa on järjestetty ja kehitetty saamen kielten tulkkaus koulutusta sekä vakiinnutettu saamen kielten tulkkauksen asemaa.